

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32Dz/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9622200014
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200014.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej a sudcov JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v disciplinárnej veci proti disciplinárne obvinenej: Mgr. K. G., sudkyňa Okresného súdu Vranov nad Topľou, pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, o vylúčení sudcu Mgr. Michala Novotného takto

rozhodol:

Sudca Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Michal Novotný je vylúčený z vykonávania úkonov disciplinárneho konania v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 31D/22/2021 podľa § 32 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok).

odôvodnenie:

1. Dňom 1. augusta 2021 bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“), do ktorého právomoci bolo, okrem iného, zverené aj rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov [článok 142 ods. 2 písm. c/ Ústavy Slovenskej republiky]. Dňa 6. septembra 2021 bol Najvyššiemu správnomu súde doručený návrh ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky z 3. septembra 2021 na začatie disciplinárneho konania proti disciplinárne obvinenej sudkyňi Okresného súdu Vranov nad Topľou Mgr. K. G., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Disciplinárne konanie je vedené na Najvyššom správnom súde pod sp.zn. 31D/22/2021 po tom, čo bol návrh pridelený senátu 31D.

2. Členom senátu 31D je aj sudca Mgr. Michal Novotný, ktorý v podaní označenom ako „Oznámenie dôvodov vylúčenia“ zo dňa 31. januára 2022 uviedol nasledovné: „Ako je verejne známe, od 1. júna 2020 do 1. augusta 2021 som vykonával funkciu štátneho tajomníka žalovaného Ministerstva spravodlivosti SR, bol som teda jeho druhým najvyšším predstaviteľom. V zmysle organizačného poriadku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky som dával svoje odporúčanie k podnetom na podanie dovolania v trestných veciach. V tu prerokúvanej veci som ministerke spravodlivosti SR odporučil podať odvolanie proti trestnému rozkazu sp. zn. 13 T 6/2020, ktorého vydaním mala disciplinárne obvinená spáchať disciplinárne previnenie, ktoré je predmetom návrhu. Zároveň som odporučil mne podriadenej sekcii trestného práva Ministerstva spravodlivosti SR, aby predložila podnet sekcii dohľadu na spracovanie disciplinárneho návrhu. Disciplinárny návrh bol teda spracovaný na základe môjho odporúčania“. Z uvedených skutočností sudca Novotný dôvodil, že „Tieto okolnosti podľa § 31 ods. 1 Tr. Por. Zakladajú môj pomer k prejednávanej disciplinárnej veci a aj dôvod môjho vylúčenia.“.

3. Disciplinárne konanie vo veci sudcov procesne upravuje zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(disciplinárny súdny poriadok) s čiastočnou subsidiaritou zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku), pričom podľa predmetného ustanovenia sa na konania podľa disciplinárneho súdneho poriadku vzťahujú aj ustanovenia Trestného poriadku o vylúčení súdu a iných osôb, a to v prípade „ak tento zákon [rozumej disciplinárny súdny poriadok] neustanovuje inak a ak to povaha veci pripúšťa“ a ustanovenie § 4 disciplinárneho súdneho poriadku zároveň definuje aplikáciu ustanovení Trestného poriadku „primerane“. Najvyšší správny súd teda oznámenie dôvodov vylúčenia sudcu Novotného preskúmal primerane aplikujúc ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

4. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

5. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že pre vylúčenie sudcu z pojednania a rozhodovania vo veci je rozhodné, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (resp. iným osobám alebo dotknutým orgánom), pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu pojednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci pristupuje. Vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci je nutné spájať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [vid. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci *Delcourt v. Belgicko*, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná (“justice must not only be done, it must also be seen to be done”)].

6. V prejednávanej veci sudca Novotný oznámil dôvody svojej zaujatosti, ktoré obsahovo vymedzil svojim pomerom k prejednávanej veci. Z jeho podania je zrejmé, že ním uvádzaným skutočnostiam subjektívne prikladá taký význam, ktorý zakladá dôvod jeho vylúčenia z vykonávania úkonov predmetného disciplinárneho konania. Ostatne vo svojom podaní sudca Novotný žiada, aby Najvyšší správny súd (s odkazom na ustanovenia § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) uznesením o jeho vylúčení rozhodol.

7. Z oznámenia sudcu Novotného vyplýva, že jeho pomer k disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde pod sp.zn. 31D/22/2021 má charakter kvalifikovaného vzťahu, keďže sudca Novotný predmet disciplinárneho konania v skutkovej a právnej rovine nielen pozná, ale ho aj posudzoval a vyjadril k nemu svoj postoj. Jeho postoj k veci bol následne reflektovaný jednak do znenia disciplinárneho návrhu (ako uvádza sudca Novotný: „Disciplinárny návrh bol teda spracovaný na základe môjho odporúčania.“) a jednak zrejme do samotnej skutočnosti, že ministerka spravodlivosti predmetný disciplinárny návrh podala. Za daných okolností nie je možné (z objektívneho hľadiska) hovoriť o nestrannosti sudcu Novotného, keďže bol relevantným spôsobom účastný úkonov jedného z účastníkov disciplinárneho konania.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel Najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti, ktoré sudca Novotný uviedol vo svojom oznámení zakladajú dôvod jeho vylúčenia podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 4 disciplinárneho súdneho poriadku a preto rozhodol tak, že ho podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku vylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného na Najvyššom správnom súde pod sp.zn. 31D/22/2021.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu (v zložení podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.